

Sygn. akt II Cz 940/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bogumił Goraj spr.

Sędziowie: SO Piotr Starosta

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi K. S. o wznowienie postępowania w

sprawie z powództwa Administracji (...) spółki z

ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko K. S., M. S., M.

S. i P. W.

o zapłatę

zakończonego nakazem zapłaty z dnia 29 czerwca 2011 roku sygn. akt I Nc

7652/11

na skutek zażalenia K. S.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 10 września

2013 r. sygn. akt I Nc 7354/13

postanawia: oddalić zażalenie.

II Cz 940/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy (sygn. akt I Nc 7354/13) odrzucił skargę na wznowienia postępowania złożoną przez K. S. od prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 29 czerwca 2011 roku sygn. akt I Nc 7625/11. Sąd I instancji zważył, że K. S. wniósł skargę w oparciu o art. 401 pkt 2 kpc. K. S. podniósł, że odpisu nakazu zapłaty nie otrzymał, gdyż od 2006 roku nie zamieszkiwał w lokalu, na który adres został wysłany odpis nakazu zapłaty. W dniu 10 maja 2013 roku otrzymał od rodziców pisma sporządzone przez Kornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy w postaci zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, wezwania do zapłaty i żądania udzielenia wyjaśnień. Dopiero wówczas dowiedział się o fakcie wydania nakazu zapłaty. W dalszej części uzasadnienia Sąd Rejonowy przytoczył rozważania dotycząc skargi o wznowienia postępowania i wskazał, że należało rozważyć, czy istniała przesłanka wskazana przez pozwanego, która miała być podstawą wznowienia postępowania. Zdaniem Sądu

I instancji nie sposób było przypisać naruszenie jakiegokolwiek przepisu k.p.c, czy to przeciwnikowi strony czy też Sądowi orzekającemu w sprawie I Ne (...). Naruszeniem takim nie jest przedstawienie się doręczycielowi przez M. S. jako dorosły domownik pozwanego, a następnie wbrew podjętemu zobowiązaniu nie oddanie przesyłki sądowej pozwanemu. Powód wskazał adres pozwanego i skonfrontował go z aktualnymi danymi meldunkowymi. Sąd nie dopuścił się naruszenia art. 131 k.p.c. i następnych (w tym art. 138 k.p.c). Skoro skarżący pragnie obalić domniemanie wynikające z art. 138 k.p.c, to powinien sięgnąć do zwyczajnych środków procesowych (art. 168 § 1 k.p.c. lub art. 795 § 1 k.p.c.) w ostateczności kierować zaś roszczenia odszkodowawcze. Zdaniem Sądu I

1

instancji nie zachodziły podstawy do uznania, że skarga pozwanego znajdowała oparcie w art. 401 pkt 2 k.p.c. i na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. skargę odrzucił.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł K. S.. Zaskarżył postanowienie w całości i wniósł o jego uchylenie i wznowienie postępowania. Zarzucił naruszenie art. 401 pkt 2 k.p.c. poprzez jego błędną interpretację oraz błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że w sprawie nie sposób przypisać naruszenia konkretnego przepisu k.p.c. ze strony Sądu, a także błąd w ustaleniu, że Sąd orzekający w sprawie I Ne 7652/^1 nie naruszył przepisów k.p.c. dotyczących doręczeń, a w szczególności art. 138 § 1 k.p.c. W uzasadnieniu skargi opisał stan faktyczny będący podstawą skargi o wznowienia postępowania. Podniósł, że nie mógł uzyskać informacji o toczącej się sprawie, więc został pozbawiony realnej możliwości obrony swych praw, a zaskarżony nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zapadł w okolicznościach uzasadniających nieważność postępowania. Pozwany o sprawie dowiedział się od rodziców, kiedy odebrał od nich korespondencję od Komornika Sądowego. Sąd w sprawie naruszył przepis art. 138 § 1 k.p.c. Przepis ten ma zastosowanie tylko wtedy, gdy adresat ma miejsce zamieszkania. Adresatowi, który nie ma miejsca zamieszkania, nie ma możliwości doręczenia pisma sądowego w trybie art. 138 § 1 k.p.c. Mieszkanie, na które został wysłany nakaz zapłaty nie było mieszkaniem pozwanego, a mieszkaniem wynajmowanym przez jego rodziców. Przeszkoda w doręczeniu pozwu była czynnikiem przeciwstawiającym się dalszemu prowadzeniu postępowania. Pozwany został zatem pozbawiony możliwości obrony swoich praw. W dalszej części uzasadnienia skargi o wznowienia postępowania skarżący przytoczył szereg poglądów Sądu Najwyższego dotyczących doręczenia w trybie art. 138 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Przede wszystkim należy wskazać, że argumentacja skarżącego, iż przepis art. 138 § 1 k.p.c. ma zastosowanie tylko wtedy, gdy adresat ma mieszkanie jest błędna. Skuteczne doręczenie dorosłemu domownikowi może nastąpić tylko w mieszkaniu adresata. Dopuszczalne jest więc doręczenie w miejscu pracy domownika lub tam, gdzie doręczający zastanie domownika adresata. Jednakże przepis art. 138 kpc, nie nakazuje, by mieszkanie, w którym jest dokonywane doręczenie zastępcze było własnością adresata pisma sądowego. Wnioskowanie skarżącego jest błędne. Gdyby bowiem uznać, że tylko osoba, która jest właścicielem mieszkania może otrzymać pismo sądowe w trybie art. 138 kpc, doszłoby do dyskryminacji osób posiadających mieszkanie. Kierując się bowiem logiką skarżącego, wobec każdego, kto jest właścicielem mieszkania można by dokonać doręczenia zastępczego, co może wywołać dla niego określone skutki prawne (niekorzystne), a wobec osób, które nie są właścicielami mieszkania takiego doręczenia nie można by dokonać. Kryterium rozróżnienia sposobu doręczenia byłoby, zatem uzależnione od bycia właścicielem mieszkania, a zatem pośrednio od sytuacji majątkowej. Takie zaś rozróżnienie jest niezgodne z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji. W związku z tym Sąd Odwoławczy nie zgadza się z zarzutem, że tylko bycie właścicielem mieszkania umożliwia dokonanie doręczenia zastępczego.

Skoro możliwe było dokonanie doręczenia zastępczego pozwanemu, to na nim ciąży udowodnienie, że nie doszło do doręczenia w trybie art. 138 kpc (obalenie domniemanie). Jak wynika z potwierdzenia odbioru z dnia 17 sierpnia 2011

roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został doręczony na dres przy ul. (...) w B., a pismo to zostało odebrane przez M. S.- matkę pozwanego (k.16 akt I Ne 7652/11). Słusznie Sąd 1

3

instancji wskazał, że nie sposób przypisać powodowi naruszenia przepisów k.p.c., skoro nie tylko wskazał adres pozwanego (K. S.), ale również skonfrontował go z aktualnymi danymi meldunkowymi.

Nawet gdyby uznać twierdzenia skarżącego za zasadne i uznać, że nie doszło do prawidłowego doręczenia nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, to jego skarga o wznowienia postępowania i tak podlegałaby odrzuceniu przez Sąd I instancji. Zastosowanie znalazłby wówczas przepis art. 502[1] § 1 kpc zgodnie z którym, jeżeli doręczenie nakazu zapłaty nie może nastąpić z przyczyn wskazanych w art. 499 pkt 4, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty, a przewodniczący podejmuje odpowiednie czynności. Nakaz zapłaty powinien zatem zostać uchylony z uwagi na fakt, że miejsce pobytu pozwanego nie było znane. Stosownie do treści art. 504 § 2 nakaz zapłaty, przeciwko któremu w całości lub w części nie wniesiono skutecznie sprzeciwu, ma skutki prawomocnego wyroku. Uchylenie jednakże nakazu zapłaty powodowałyby niemożność wniesienia skargi o wznowienia postępowania. W myśl art. 399 § 1 kpc w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem (odpowiednio prawomocnym nakazem zapłaty). Skoro nakaz zapłaty nie byłby prawomocny, to skarga o wznowienie postępowania nie mogłaby zostać wniesiona i podlegałaby odrzuceniu.

Sąd Okręgowy zwraca również uwagę na fakt, że jeśli zaś nakaz zapłaty został prawidłowo doręczony pozwanemu i uprawomocnił się, to nie ma możliwości wznowienia postępowania z uwagi na to, że pozwany nie został pozbawiony możliwości swoich praw. Tylko bowiem skuteczne doręczenie (np. w trybie art. 138 kpc) skutkuje prawomocnością nakazu zapłaty. Skuteczne doręczenie nakazu zapłaty implikuje zatem skutek w postaci prawomocności nakazu zapłaty i pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na przesłankę wznowienia postępowania jaką jest pozbawienie możliwości obrony jego praw.

4

W związku z powyższym zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art.

385 k.p.c. w zw.z art. 397 § 2 k.p.c.

-